

OMIERZŁY (13) *part praet act*

Wymowa: *omier-zły*.

o oraz e jasne.

sg *m G* omierzł(e)go (1). ◇ *D* omierzłému (2); -ému (1), -(e)mu (1). ◇ *I* omierzłym (2). ◇ *f N* omierzła (1). ◇ *n N* omierzł(e) (1). ◇ *I* omierzłym (1). ◇ *pl N m pers* omierzli (1). *subst* omierzł(e) (1). ◇ *G* omierzłych (1). ◇ *D* omierzłym (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

W funkcji przymiotnika: Taki który budzi wstręt; obrzydliwy, ohydny, wstrętny (przeważnie w sensie moralnym); abominandus, aspernabilis, averruncandus, aversabilis, detestabilis, exsecrabilis, exsecrandus, exsecratus, fescenninus, flagitiosus, foedus, impurus, inquinatus, lutulentulus, maculosus, morosus, nauseosus, obscenus, odiosus, pathicus, putidulus, putidus, sceleratus, scenninus, sordidus, spurcidicus, spurcatus, tabernarius, teter, turpis Cn (13) : Tho mowi Pan odkupiciel Izraelski/ święty iego/ ku nickszemney á lekkiey dully/ y ku omierzłemu narodowi [ad abominatam gentem]/ do flugi wielu pánow Leop Is 49/7; A což owżem ma was wśpráwiedliwić wynálezyona á wymyflona fprawiedliwość wálzá? ktora/ [...] iż fmierdzi á omierzła iest przed świętą oblicznością iego RejPos 180v; Aż ich wiele zchłopiáło/ w tych ftaniech Rycerskich/ Náfláduiąc zwyżáiow wśelákich omierzłych. Skáżonych chłópkich. Lupow Zydowskich WierKróc B; WerGośc kt, 207; A ielli ieden nád wżytkimi kántor táktu im nie dáie: błędow wiele y omierzłe wrzáki/ wżytkę wdzięczność śpiewánia popfuią. SkarKazSej 676b.

omierzły u kogo (2): RejPos 106v; Ielli to nędzniku czyniż dla tego/ ábyś był błaznem v światá/ y v Páná Bogá omierzłym? WerGośc 236.

omierzły komu (2): A dla tego też sítawiaią fie gniewu Boże⁸⁰ fedy/ fynmi potępienia wiecznego Pánu Bogu omierzli/ á mocy Szátáńskiey poddáni KarnNap A4; GosłCast 46.

W przeciwstawieniu: »wdzięczny ... omierzły« (1): Przeštąpił wolą Páńfką/ z onego wdzyęcznego/ Sítał fie ná wżem omierzłym záfię Pánu fwemu RejWiz 116v.

Wyrażenie: »na wszem omierzły« (1): RejWiz 116v cf W przeciwstawieniu.

Szeregi: »brzydki i omierzły« (1): iż ci ia tu nic nie mowie/ o pokorze y vniżániu fie zmyflonym Mnichowskim obłudnym: ktore tak brzydkie y omierzłe iest przed oczymá Páńfkimi/ iáko y oczy wyniofle y ferce nadęte. CzechRozm 211v.

»nieczysty i omierzły« (1): [miasto wielkie Babilon] ftáło fie mieífkánim dyaablóm/ y ftrażá wślego ducha nieczyfthego/ y ftrażá wśfelkiego ptaká nieczyfthego y omierzłego [custodia omnis volucris immundae et odibilis] Leop Apoc 18/2.

»omierzły a przekłety« (1): ktoryś [nędzny człowiecze] iest iáko proch á błoto/ á nie ináczey iáko lichy robaczek przed oczymá iego/ będąc ielzche prze grzech fwoy omierzłym á przekłętym ftworzeniem v niego RejPos 106v.

Synonimy: brzydki, nieczysty.

Cf OBMIERZŁY, OMIERZNAĆ